

Моніторинг окупаційних телеграм-каналів

у Херсонській, Запорізькій, Луганській та Донецькій областях

1 - 29 лютого 2024 року

Авторка

Ольга Білоусенко - аналітикиня, дослідниця дезінформації.

Дизайн

Вероніка Віноградова

Документ підготовлено Школою політичної аналітики НаУКМА за підтримки Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Раєт в Україні. Зміст цієї публікації є винятковою відповідальністю Раєт та його партнерів і не обов'язково відображає погляди USAID або уряду США.

Ключові меседжі окупаційних ТГ-каналів

Основні дані про звіт

Звіт написаний за результатами місячного моніторингу окупаційних телеграм-каналів, які працюють на території тимчасово окупованих Росією областей України — Херсонської, Запорізької, Луганської, Донецької та Криму. До вибірки увійшли 35 каналів, які таргетують контент на всі перелічені території.

Методологія

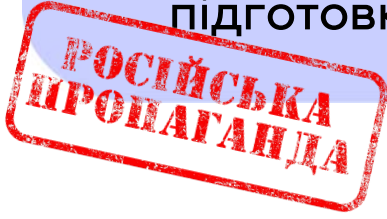
Щоденний моніторинг телеграм-каналів, які працюють на тимчасово окупованих Росією територіях (як новоокупованих — із 2022 року, так і тих, які були окуповані у 2014) або на звільнених від 2022 року. Період моніторингу — від серпня 2023 року. Тобто йдеться передусім про окупаційні телеграм-канали. Під окупаційними телеграм-каналами маємо на увазі ті, що орієнтовані на тимчасово окуповані території України, зокрема, в назві чи описі яких є згадка конкретного міста або регіону України, які перебували чи досі перебувають під окупацією з 2014 року; а також населених пунктів, які Росія планує/планувала захопити.

 4095 1428 185 93 58 44 20

 13 9 4

 200.8K 21:27

На окупованих територіях триває підготовка до довгоочікуваних виборів

Пояснення

17 березня 2024 року в Росії мають відбутися чергові вибори президента. Попри те, що результати цих виборів є очевидними, й потенційно перемогу вкотре здобуде чинний президент Росії Володимир Путін, в Росії триває активна передвиборча кампанія. Цього року вона триває й на окупованих Росією територіях України, де Росія також почала агітацію, однак, у каналах, які входять до моніторингу, агітація велася виключно на користь одного кандидата – Володимира Путіна, а згадок про якихось інших кандидатів, опонентів Путіна, не зустрічалося.

Вибори в каналах, які увійшли до моніторингу, описувалися як свято і справді важливий етап для мешканців окупованих українських територій в контексті інтеграції в російський суспільно-політичний та державний контексти.

Підготовка до виборів на окупованих територіях також мала свою етапність. Зокрема, в телеграм-каналах описували процес запуску передвиборної агітації, обрання довірених осіб, підготовку до дострокового голосування, підготовку виборчих дільниць тощо. За останній місяць в телеграм-каналах, які увійшли до моніторингу, тема виборів стала топ-темою.

Області: Запорізька, Донецька, Луганська, Херсонська, Крим.

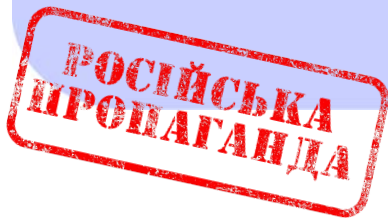
Цитата/приклад

["В Запорізькій області відбулося дострокове голосування на виборах"](#)

["На Запоріжжі обладнують виборчі дільниці"](#)

["Триває підготовка до виборів"](#)

На окупованих територіях відзначали 10-річчя “приєднання Криму”

Пояснення

Велику увагу автори окупаційних телеграм-каналів приділяли так званій річниці приєднання чи “повернення” Криму Росії. Йдеться про десятю річницю окупації Криму Росією й річницю початку вторгнення Росії на територію України. Переважно в дописах на цю тему аудиторію переконували, що “повернення” (тобто – окупація) Криму – це логічний і правильний крок, а також відновлення історичної справедливості. Також в таких дописах автори висловлювали радість щодо окупації Криму, розповідали про щасливе життя півострову та його мешканців зараз, інтеграцію в загальноросійське суспільне життя тощо. У таких дописах не згадувалося, що Крим був окупований, адже Росія вчинила інтервенцію на територію України в 2014 році, що засудили більшість держав світу.

Області: Запорізька, Донецька, Луганська, Херсонська.

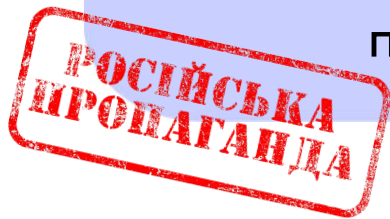
Цитата/приклад

[Пост про день заснування Донецько-Кримської республіки](#)

["Відзначали річницю проведення СВО"](#)

["Підготовка до святкування річниці Криму з Росією"](#)

Запорізька область поступово стає повноцінною частиною Росії

Пояснення

Упродовж місяця чимало дописів стосувалися так званої інтеграції окупованої Запорізької області і її мешканців в загальноросійський контекст та державну систему. Зокрема, адаптації податкової системи під російські правила, медичної, освітньої та інших державних систем. Також в дописах йшлося про інтеграцію в загальноросійський контекст мешканців окупованої частини Запорізької області. Зокрема, через організації різних заходів про історію Росії – виставок, читацьких клубів, святкування російських свят. Також інтеграція відбувається через участь мешканців окупованих територій в загальноросійських заходах – освітніх симпозиумах, підприємницьких заходах тощо.

Цього місяця також зустрічалася новина, що Запорізьку область викували на залізній мапі Росії. У такий спосіб Росія нібито прагне показати свої серйозні наміри щодо втримання цих територій.

Області: переважно Херсонська.

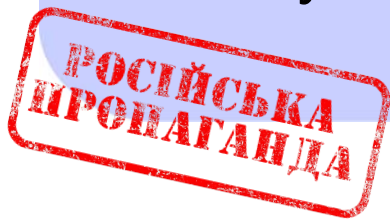
Цитата/приклад

["Запорізьку область викарбували на мапі Росії"](#)

["Запорізькі футболісти взяли участь у чемпіонаті Росії з футболу"](#)

["В Мелітополі носять квіти до пам'ятника російському поету"](#)

Маніпуляції щодо життя в Україні. Зокрема, щодо мобілізації

Пояснення

Упродовж місяця в телеграм-каналах, які увійшли до моніторингу, зустрічалося чимало дописів про життя в Україні. Зокрема, маніпуляції щодо рівня життя українців, щодо проведення мобілізації (як вважають автори окупаційних телеграм-каналів – незаконної), щодо отримання зброї й фінансової допомоги від західних партнерів, щодо цін на продукти в українських магазинах тощо. Найбільше маніпуляцій стосувалися мобілізації і її проведення, новин про прийняття в першому читанні законопроекту про мобілізацію. Також зустрічалися дописи про досліди “українських нацистів у змові з американцями над простими людьми”. Зокрема, зустрічалося кілька дописів, в яких йшлося, що російські військові, заходячи в якесь українське місто, регулярно знаходять різні документи, які буцімто свідчать про проведення дослідів над людьми.

Області: Запорізька, Херсонська.

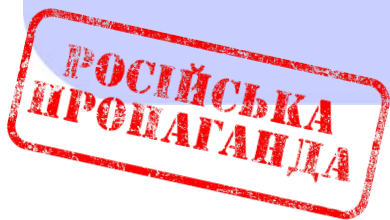
Цитата/приклад

["На західній Україні ситуація накаляється"](#)

[Маніпуляції на тлі новин про Авдіївку](#)

[Маніпуляції на темі мобілізації](#)

ЗСУ не дбає не лише про цивільних, а й про своїх воїнів

Пояснення

За весь період моніторингу — із серпня 2023 року, в окупаційних телеграм-каналах зустрічаються дописи про звірства, які нібито чинить українська армія. Зокрема, найбільше таких дописів в телеграм-каналах, які таргетують свій контент на Херсонську область, частина якої вже звільнена. В них ідеться переважно, що ЗСУ обстрілює цивільну інфраструктуру й знущається з цивільних. Таку поведінку, яку приписують нібито українським військовим, протиставляють іншій — правильній поведінці російських військових. Однак в таких дописах не згадують про поведінку російських військових на території України: про злочини, знущення з цивільних тощо. У такий спосіб Росія намагається демонізувати Україну й українські Збройні сили на аудиторію окупованих територій.

Також цього місяця зустрічалися дописи про те, що українська армія не дбає не лише про цивільних, а й про військовослужбовців, буцімто спалюючи їхні тіла в містах, де ведуться бойові дії.

Області: Запорізька, Херсонська, Донецька, Луганська.

Цитата/приклад

["ЗСУ тероризує цивільну інфраструктуру"](#)

["ЗСУ використовує хімічні боєприпаси"](#)

["ЗСУ спалює тіла своїх воїнів"](#)

Школа
Політичної Аналітики
НаУКМА

School
for Policy Analysis
NaUKMA

